UPSALA NYA TIDNING

Spelfest på Disagården
Jubileum utan harpor

Spelmanslåtar i övervägande ljusa och glada vändningar ekade mellan timmerstugorna ute på Disagården på söndagsmiddagen och det vart en spelmansfest i sol och värme, med ett trevligt inslag av ett gästande spellag från Åland. Alldeles särskild anledning fanns det den här gången för uplänningarna att spela upp, ty man firade 50-årsminnet av den första spelmanstävlingen i Upsala, den som riktigt öppnade vägen för den upländska seplmansmusikens renässans.

Ett par som var med under de betydelsefulla majdagarna 1909 på Uplands och Västmanlands-Dana nationer steg under söndagsstämmans gång fram och vittnade. Den ene var kanslirådet E. Söderberg från Stockholm, som i egenskap av ung student av Uplands nation var med bland arrangörerna. Han berättade på ett charmant, livfullt och friskt sätt om dagarna och frammanade bilden av några prominenta spelmän som Englund i Tierp och Per Persosn Menlös från Hedesunda. Denne fick åka "trilla" för första gången, han menade spårvagn, avgiften betalte Menlösen med att spela låtar under färden, den gladaste spårvagnsresa som gjorts i Upsala säkerligen. Spelmännen tog staden med storm. Stora män som Nathan Söderblom talade vackert om folkmusikens betydelse. Kanslirådet Söderberg hoppades avslutningsvis också att livskraften skulle vara stark i fortsättningen.

Tre Andersar.

Den andre berättaren var skriftställare N. A. Flodén, som hyllade uplänningarna från Medelpads spelmansförbund, varifrån för dagen hade utlovats ett spelmanslag men det uteblev. Hr Flodén hade valt att tala torrt och litet oengagerat om några data ur de första renässansåren och erinrade om Zorns, Nils Anderssons och Olof Anderssons insatser. Den sistnämnde fyller förresten 70 år nästa söndag och då lär det bli stor spelmansuppvaktning.

Resten av programmet blev spel i skilda lag. Men först om stämmans inledning: det sedvanliga intåget över tunet till den solbadande sommarhagen med blågult och Uplands nations fana i spetsen. Sedan spelmansförbundets ordf.

(Forts. 7:e sid.)

Spelfest . . .

(Forts. fr. 1:a sid.)

Harry Pettersson hälsat välkommen och man stannat i allvarstankar en minut inför minnet av två spelmän som under året gått bort, den unge lovande Rune Lundqvist och mästerspelmannen Johan Olsson, och de hyllats med en kyrkmarsch av Olle Jansson, så kunde spelmansglädjen brista ut i Mungalåten, Långbacka-Jans polska, två paradnummer i upländsk folkmusik, och så en verkligt pigg vals av strömmingsfiskaren Rapp-Kalle.

Viksta Lasse hade en solostund på sitt oefterhärmliga sätt med Rångstasågen och bröderna Abel och Henrik Eriksson applåderades livligt för sitt parspel på klarinett.

Ålands spelmansgille

var en angenäm bekantskap. Kanske rytmen och sammanhållningen inte var alldeles så klanderfri men trevliga låtar hade man att bjuda på Brudmarsch från Eckerö på Åland och en av de äldsta låtarna från de trakterna, Bambes brudmarsch. Sedan blev det förstås en lättfärdig klimax, då ålänningarna bums ville spela Gärdebylåten tillsammans med sina svenska kompisar. Gärdebylåten är inte folkmusik i den mening man vill ha om "äkta" låtar. Viksta Lasse kom tillbaka i sällskap med Olle Jansson och spelade ett par låtar som just visade bra prov. Samma intryck gav Häggs och Emil Olssons presentationer i ett par pigga polskor. Men dessförinnan hade ålänningarnas ordf. rektor Jan-Erik Eriksson tackat och kallat Disa för den vackraste flickan i Upland.

Men dagens styvaste spelskara var utan tvekan Stockholms spelmansgille. De serverade i ett elegant och renspelat utförande ett par utsökta skänklåtar, men en värmlandsvals tillhörde nivelleringsepoken. Så var där Tallrots i duo och hela spelskaran i finalen.

Visst var det en trevlig träff denna högsommarsöndag. Men nog kunde väl uplänningarna ha mött upp talrikare. Det såg litet futtigt ut att deras antal knappast översteg de gästande ålänningarnas. Och så saknades hjärteklangerna i den upländska folkmusiken som endast nyckelharpan kan skänka. Häng inte opp era harpor i enbuskarna, gubbar, utan var med i svängen. Det är nog lite för heterogent i spelmansleden närvarande.

C. G.

Spelmännen tågade över tunet till festplatsen med blågult och Uplands nationsfana i täten.